

Doktor Ewa Puls (1959–2024). Z pasją i szacunkiem dla historii

4 lipca 2024 r. zmarła dr Ewa Puls (1959–2024). Miała 64 lata. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 9 lipca 2024 r. na cmentarzu parafii pw. Świętej Trójcy na Jarach, przy ul. Lotników w Bydgoszczy. Pozostanie w życzliwej pamięci wielu bydgoszczan.

Doktor Ewa Puls urodziła się 28 listopada 1959 roku w Bydgoszczy. Była absolwentką II Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy. Studia historyczne odbyła na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Uzupełniała wykształcenie kończąc studia podyplomowe w Wyższej Szkole Humanistycznej w Pułtusku w zakresie edukacji europejskiej i na Uniwersytecie Gdańskim

z zakresu pomiaru i ewaluacji dydaktycznej. Uczestniczyła także w zagranicznych wizytach studyjnych w Holandii, Belgii i RFN, wzbogacając dotychczasową wiedzę o doświadczenie międzynarodowe.

Po ukończeniu studiów, w 1982 roku rozpoczęła pracę w szkole. Od 1993 roku pracowała w II Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy, szkole do której powróciła w roli nauczyciela historii.

W latach 1997–2020 była nauczycielem akademickim zatrudnionym na obecnym Wydziale Historycznym Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Pracowała w Zakładzie Dydaktyki Historii i Edukacji Europejskiej. W 2004 roku obroniła z wyróżnieniem rozprawę doktorską pt. „*Wielki Konkurs Wiedzy o Bydgoszczy* jako sposób kształtowania lokalnej świadomości historycznej”

napisaną pod kierunkiem prof. dra hab. Janusza Rulki, uzyskując stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii. W 2008 roku uzyskała stopień nauczyciela dyplomowanego.

Pasją dr Ewy Puls była dydaktyka historii. Na UKW prowadziła wiele zajęć związanych właśnie z tą dziedziną. Obejmowały one m.in. obszary tematyczne z zakresu dydaktyki historii, dydaktyki historii w szkolnictwie wyższym, regionalizmu w edukacji historycznej i społecznej oraz historii i społeczeństwa w kontekście dziedzictwa epok, historii jako niematerialnego dziedzictwa kultury. Doktor Puls nadzorowała praktyki dydaktyczne studentów historii w szkołach podstawowych i średnich, a także prowadziła zajęcia z dydaktyki historii na studiach podyplomowych w różnych instytucjach, w tym w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych UKW, Instytucie Historii i Archiwistyki UMK.

Kolejnym obszarem zainteresowań naukowych dr Ewy Puls była turystyka historyczna i kulturowa. W tym przedmiocie interesowały ją formy organizacji turystyki, turystyka eventowa i ożywionej historii, dziedzictwo kulturowe Bydgoszczy, dziedzictwo kulturowe w edukacji obywatelskiej oraz edukacja permanentna. Była zaangażowana w rozwijanie terenowych ścieżek edukacyjnych, które miały na celu przybliżenie lokalnej historii i kultury szerokiemu gronu odbiorców.

Ważnym obszarem jej aktywności była działalność społeczna. Od 1984 roku dr Puls była związana z Pałacem Młodzieży w Bydgoszczy oraz Towarzystwem Miłośników Miasta Bydgoszczy, którego została członkiem honorowym. W latach 1993–1996 kierowała Wielkim Konkursem Wiedzy o Bydgoszczy zorganizowanym dla upamiętnienia 650. rocznicy nadania praw miejskich. Uczestnikami była młodzież szkół podstawowych i średnich. Zdobyte doświadczenia pozwoliły jej opracować program „Bydgoszcz – moja mała Ojczyzna”, wdrażany w bydgoskich szkołach od 2000 roku. Program ten, skierowany do uczniów i nauczycieli, miał na celu kształtowanie lokalnej świadomości historycznej i został wpisany do Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2021–2028.

W ramach TMMB od 2013 roku wspólnie z Instytutem Historii i Stosunków Międzynarodowych UKW organizowała Powiatowy Interdyscyplinarny Konkurs „Młody Przyjaciel Bydgoszczy”. Przez 5 lat współorganizowała Konkurs Wiedzy o Kazimierzu Wielkim i Jego Czasach. Prowadziła także warsztaty w Miejskim Ośrodku Edukacji Nauczycieli. Przez wiele lat uczestniczyła w pracach Komisji Dydaktycznej przy Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Komitetu Głównego Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów. Kilka kadencji pełniła funkcję skarbnika Wojewódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Bydgoszczy.

Ze względu na położone zasługi Dr Ewa Puls była wielokrotnie honorowana. Wśród jej wyróżnień znalazły się: Brązowy Krzyż Zasługi (1989), Srebrny Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej (1995), Srebrny Krzyż Zasługi (1997), Medal KEN (2002), Złoty Krzyż Zasługi (2003), Odznaka Zasłużonego Działacza Kultury (2004), Odznaka Honorowa za Zasługi dla Turystyki (2010) oraz Brązowy Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis (2010).

Bibliografia najważniejszych prac

- Patriotyzm lokalny jako wartość w edukacji historycznej*, [w:] *Wartość w edukacji historycznej* (red. J. Rulka), Bydgoszcz 1992.
- Współpraca towarzystw regionalnych ze zreformowaną szkołą na przykładzie ścieżki międzyprzedmiotowej*, [w:] *Małopolska: dziedzictwo kulturowe w regionie: ścieżka edukacyjna* (red. Janina Mazur), Kraków 2000.
- Wykorzystanie przezroczycy i filmu w historycznej edukacji lokalnej na przykładzie Bydgoszczy*, [w:] *Multimedia w edukacji historycznej i społecznej* (red. nauk. J. Rulka i B. Tarnowska), Bydgoszcz 2002.
- Turniej wiedzy o starożytności „Ku źródłom europejskiej kultury” jako przykład działań na rzecz integracji międzyprzedmiotowej Liceum Ogólnokształcącego*, [w:] *Nauczanie blokowe i zintegrowane przedmiotów humanistycznych w zreformowanej szkole* (red. nauk. Tomasz Jaworski, Bogumiła Burda, Małgorzata Szymczak), Zielona Góra 2002.
- Miejsce i rola nowoczesnych metod (technik) aktywnych w procesie kształcenia studentów historii: refleksje nauczyciela akademickiego i opinie studentów*, [w:] *Media i metody wspomagające jakość kształcenia*, (pr. zb. red. K. Jankowski, B. Sitarska, C. Tkaczuk), Siedlce 2005.
- Konkurs wiedzy o mieście jako sposób kształcenia lokalnej świadomości historycznej*, [w:] *Region w edukacji historycznej: nauka – doradztwo – praktyka* (red. Stanisława Roszaka, Małgorzaty Strzeleckiej, Agnieszki Wieczorek), Toruńskie Spotkania Dydaktyczne 2, Toruń 2005.
- Regionalizm w teorii i praktyce nauczania – uczenia się w historii w świetle dorobku polskiej dydaktyki historii*, [w:] *Teoretyczne podstawy edukacji regionalnej* (pod red. E. Szkurłat), Łódź 2010.
- Regionalizm w teorii i praktyce nauczania – uczenia się historii. Nauczanie historii na miarę XXI wieku: region, patriotyzm, edukacja* (red. Z. Biegański, T. Maresz), Bydgoszcz 2010.
- Metody utrwalania wiedzy i umiejętności w procesie nauczania – uczenia się historii w gimnazjum*, [w:] *Innowacyjność w edukacji historycznej i promocji dziedzictwa kulturowego region* (red. Z. Biegański i T. Maresz), Toruń 2012.

- Wielki konkurs wiedzy o Bydgoszczy w opinii uczestników i twórców*, [w:] *Wokół historii... historia wokół* (red. A. Konopka, A. Brzostek), Białystok 2013.
- Dzieje i współczesność miasta nad Brdą i Wisłą poligonem dla kształtowania umiejętności kluczowych i przedmiotowych młodych bydgoszczan*, [w:] *Edukacja* (red. G. Pańko, M. Skotnicka-Palka, B. Techmańska) Wrocław 2013.
- Od uczestnictwa w szlachetnej rywalizacji do organizacji imprez edukacyjnych dla olimpijczyków w Pałacu Młodzieży w Bydgoszczy – moja czterdziestoletnia przygoda z Olimpiadą Historyczną*, [w:] *Olimpiada Historyczna 1974–2014: historia i pamięć* (red. S. Roszak, M. Targowski) Toruń 2014.
- Jak dotrzeć do pokolenia Z?: Przykłady dobrych praktyk na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych z historii* (red. E. Puls, J. Gładkowska, T. Izajasz), III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, Bydgoszcz 2014.
- Edukacja regionalna dzieci i młodzieży w Bydgoszczy na tle województwa*, [w:] *Regionalizm polski 25 lat po transformacji jako ważne źródło odrodzenia narodu i państwa: X Kongres Stowarzyszeń Regionalnych w Bydgoszczy – referaty i prezentacje*, Bydgoszcz 11–13 września 2014 r. (red. J. Derenda), Bydgoszcz 2014.
- Jak dotrzeć do pokolenia Z?: edukacja regionalna poligonem kształcenia umiejętności przedmiotowych* (red. E. Puls, J. Gładkowska, T. Izajasz, E. Jędrzejczak-Taranek), III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, Bydgoszcz 2015.
- Jak dotrzeć do pokolenia Z? Kreatywność w służbie Klio* (red. E. Puls, J. Gładkowska, T. Izajasz, E. Jędrzejczak-Taranek), III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, Bydgoszcz 2016.